

aSygn. akt I C 2704/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 kwietnia 2015 roku

Sąd Rejonowy dla Warszawy – Śródmieścia w Warszawie I Wydział Cywilny

w następującym składzie:

Przewodniczący: SSR Adam Mitkiewicz

Protokolant: Łukasz Łuczak

po rozpoznaniu w dniu 14 kwietnia 2015 roku w Warszawie

na rozprawie

sprawy z powództwa M. G.

przeciwko (...) S.A. w W.

o zapłatę

I. oddała powództwo,

II. zasądza od powoda M. G. na rzecz pozwanego (...) S.A. w W. kwotę (...),00 (dwa tysiące czterysta siedemnaście) złotych tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sygn. akt I C 2704/14

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 30.09.2014 r. powódka M. G. (1) wniosła przeciwko (...) Spółce Akcyjnej z siedzibą w W. o zapłatę kwoty 18.465, 72 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 1.09.2014 r. do dnia zapłaty oraz o zwrot kosztów procesu.

W uzasadnieniu powódka wskazała, iż pozwany jest odpowiedzialny za szkodę powstałą w jej pojeździe w dniu 2.07.2014 r. W ramach likwidacji szkody pozwany błędnie wyliczył koszt naprawy pojazdu i wypłacił na jej rzecz odszkodowanie w wysokości 38.176, 25 zł, podczas gdy koszt naprawy pojazdu, według sporządzonego kosztorysu, wynosi 56.641, 97 zł. Dochodzona kwota stanowi różnicę pomiędzy kwotą wynikającą z kalkulacji naprawy przedstawionej przez powódkę, a wypłaconym odszkodowaniem (pozew – k. 1-3).

W odpowiedzi na pozew pozwany wniósł o oddalenie powództwa oraz o zasądzenie na jego rzecz kosztów procesu. W uzasadnieniu wskazał, że powódka nie wykazała wysokości poniesionych kosztów naprawy pojazdu – przedłożony przez nią kosztorys naprawy stanowi dokument prywatny. Nadto podniósł, że dla przywrócenia stanu poprzedniego przy naprawie pojazdu nie jest niezbędne celowe użycie części oryginalnych, których cena jest z reguły dwukrotnie wyższa od ceny części alternatywnych oraz ich zamienników (odpowiedź na pozew – k. 28-31).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

M. G. (1) jest właścicielem samochodu osobowego marki T. (...) o numerze rejestracyjnym (...) (bezsporne; kserokopia dowodu rejestracyjnego – akta szkody).

W dniu 2.07.2014 r. wyżej wymieniony pojazd został uszkodzony na skutek kolizji drogowej spowodowanej przez kierującą pojazdem marki M. (...) o numerze rejestracyjnym (...). Kierująca wskazanym pojazdem nie zauważyła poruszającego się z prawej strony pojazdu marki T. (...), wskutek czego uderzyła w lewy bok wskazanego pojazdu (bezsporne; oświadczenie sprawcy kolizji drogowej – akta szkody).

Sprawca zdarzenia ubezpieczony był od odpowiedzialności cywilnej w (...) S.A. z siedzibą w W. (bezsporne).

W związku z powyższym M. G. (1) zgłosiła szkodę w (...) S.A. w W.. Po przeprowadzeniu postępowania likwidacyjnego, na podstawie sporządzonego przez (...) S.A. kosztorysu, na rzecz poszkodowanej przyznane zostało odszkodowanie z tytułu kosztów naprawy pojazdu w wysokości 38.176, 25 zł (k. 7). Z kalkulacji naprawy sporządzonej na zlecenie M. G. wynikało, że koszt naprawy pojazdu marki T. (...) o numerze rejestracyjnym (...) wynosi brutto 56.641, 97 zł (kalkulacja naprawy – k. 21-23).

Po kolizji z dnia 2.02.2014 r. pojazd marki T. (...) został poddany naprawie. Części zamienne niezbędne do naprawy częściowo nabywane były przez warsztat naprawczy, zaś częściowo przez męża poszkodowanej – M. G. (2) (zeznania powódki M. G.- k. 72-73; zeznania świadka M. G. (2) – k. 76-78).

Powyższy stan faktyczny został ustalony w oparciu o załączone do akt sprawy oraz do akt szkody i wskazane wyżej dokumenty, a także na podstawie zeznań powódki M. G. oraz świadka M. G. (2).

Sąd dał wiarę ww. dokumentom, gdyż ich autentyczność, w świetle wszechstronnego rozważenia zebranego materiału dowodowego, nie budziła żadnych wątpliwości i nie była kwestionowana przez żadną ze stron postępowania.

Sąd jedynie częściowo dał wiarę zeznaniom powódki oraz świadka, zeznania te nie były bowiem spójne. Powódka wskazała, iż koszty naprawy pojazdu zostały uiszczone w całości, podczas gdy jak wynikało z zeznań świadka koszty naprawy zostały poniesione częściowo, tj. w zakresie kwoty wypłaconej przez (...) S.A. w W.. Zeznania powódki oraz świadka w dużej mierze nie przyczyniły się nadto do ustalenia stanu faktycznego w sprawie. Powódka nie posiadała szczegółowej wiedzy dotyczącej naprawy pojazdu. Również świadek M. G. (2) nie był w stanie określić jakie części zakupił w związku z naprawą pojazdu, nie pamiętał także jaki był ich koszt.

Sąd oddalił wniosek o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego na wskazane okoliczności jako bezzasadny, wobec dokonania naprawy pojazdu przez poszkodowaną, o czym mowa w dalszej części uzasadnienia.

Sąd zważył co następuje:

Powództwo nie zasługiwało uwzględnieniu.

Zgodnie z treścią przepisu art. 415 k.c., kto z winy swej wyrządził drugiemu szkodę, obowiązany jest do jej naprawienia. Stosownie zaś do treści przepisu art. 805 § 1 k.c., przez umowę ubezpieczenia ubezpieczyciel zobowiązuje się, w zakresie działalności swojego przedsiębiorstwa, spełnić określone świadczenie w razie zajścia przewidzianego w umowie wypadku, a ubezpieczający zobowiązuje się zapłacić składkę. Z kolei zgodnie z przepisem art. 822 § 1 k.c., przez umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej zakład ubezpieczeń zobowiązuje się do zapłacenia określonego w umowie odszkodowania za szkody wyrządzone osobom trzecim, względem których odpowiedzialność za szkodę ponosi ubezpieczający albo osoba, na której rzecz zostaje zawarta umowa ubezpieczenia.

Poza powyższym unormowaniem problematyka umów odpowiedzialności cywilnej uregulowana jest w przepisach szczególnych, tj. w przepisach ustawy z dnia 22 maja 2003 roku o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz.U. Nr 124, poz. 1152 ze zm.). Stosownie do przepisu art. 34 ust. 1 tejże ustawy z ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych przysługuje odszkodowanie, jeżeli posiadacz lub kierujący pojazdem mechanicznym są obowiązani do odszkodowania za wyrządzoną w związku z ruchem tego pojazdu szkodę, której następstwem jest śmierć, uszkodzenie ciała, rozstrój zdrowia bądź też utrata, zniszczenie lub uszkodzenie mienia. Ubezpieczeniem tym objęta jest odpowiedzialność

cywilna każdej osoby, która kierując pojazdem mechanicznym w okresie trwania odpowiedzialności ubezpieczeniowej, wyrządziła szkodę w związku z ruchem tego pojazdu (art. 35 powołanej ustawy).

Podnieść należy, iż obowiązek naprawienia szkody przez wypłatę odszkodowania wynika wprost z art. 363 k.c. Szkada powstaje w chwili wypadku, a w konsekwencji obowiązek jej naprawienia powstaje w tym samym momencie. W niniejszej sprawie bezspornym pozostawało, iż powódka w wyniku kolizji z dnia 2.07.2014 r. poniosła szkodę – uszkodzeniu uległ należący do niej pojazd marki T. (...) o numerze rejestracyjnym (...). Wątpliwości nie ulegało również, że pozwany, ubezpieczając pojazd sprawcy szkody od odpowiedzialności cywilnej, ponosi odpowiedzialność odszkodowawczą z tego tytułu. Kwestią sporną pozostawała natomiast wysokość należnego powódce odszkodowania.

Na gruncie powyższego Sąd zważył, że w obowiązkowym ubezpieczeniu komunikacyjnym OC ma zastosowanie zasada pełnego odszkodowania wyrażona w art. 361 § 2 k.c., a zakład ubezpieczeń z tytułu odpowiedzialności gwarancyjnej wypłaca poszkodowanemu świadczenie pieniężne w granicach odpowiedzialności sprawczej posiadacza lub kierowcy pojazdu mechanicznego (art. 822 § 1 k.c.). Suma pieniężna wypłacona przez zakład ubezpieczeń nie może być jednak wyższa od poniesionej szkody (art. 824¹ § 1 k.c.). Zgodnie z art. 361 k.c. zobowiązany do odszkodowania winien wypłacić odszkodowanie w pełnej wysokości, tj. odpowiadającej rozmiarom wyrządzonej szkody. Poszkodowany może zatem domagać się od podmiotu odpowiedzialnego (zakładu ubezpieczeń) odszkodowania obejmującego koszty prac naprawczych, w wyniku których uszkodzony samochód doprowadzony zostaje do stanu technicznej używalności odpowiadającej stanowi przed uszkodzeniem oraz kosztów części zamiennych niezbędnych do dokonania naprawy. Zgodnie z uchwałą SN z dnia 13 czerwca 2003 r., odszkodowanie przysługujące od ubezpieczyciela odpowiedzialności cywilnej za uszkodzenie pojazdu mechanicznego obejmuje niezbędne i ekonomicznie uzasadnione koszty naprawy pojazdu, ustalone według cen występujących na lokalnym rynku (III CZP 32/03, Monitor Prawniczy z 2004, nr 2, s. 81). Sąd Najwyższy w uzasadnieniu ww. orzeczenia wskazał jednoznacznie, iż kosztami ekonomicznie uzasadnionymi są koszty ustalone według cen, którymi posługuje się wybrany przez poszkodowanego warsztat naprawczy dokonujący naprawy samochodu. Nie ma przy tym znaczenia fakt, że ceny te odbiegają (są wyższe) od cen przeciętnych dla określonej kategorii usług naprawczych na rynku. Wskazać przy tym należy, że w orzecznictwie dominuje stanowisko, iż roszczenie o świadczenie należne od zakładu ubezpieczeń w ramach ubezpieczenia komunikacyjnego odpowiedzialności cywilnej z tytułu kosztów przywrócenia uszkodzonego pojazdu do stanu pierwotnego jest wymagalne niezależnie od tego, czy naprawa została dokonana (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 16 maja 2002 r., V CKN 1273/00, LEX nr 55515, wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 22 lutego 2007 r., I ACa 1179/06, LEX nr 298601). Sąd zważył ponadto, że nie ulega wątpliwości, iż w przypadku gdy pojazd był naprawiany w związku z wypadkiem, to jego cena ulega obniżeniu. Poszkodowany, który żąda przywrócenia stanu poprzedniego pojazdu, nawet jeżeli otrzymuje odszkodowanie wypłacone przez ubezpieczyciela, które pokrywa koszty naprawy i nowych części z reguły nie tylko nie zyskuje, ale biorąc pod uwagę wartość pojazdu jako całości może, gdyby chciał go sprzedać, ponieść stratę. Zdaniem Sądu poszkodowany ma zatem prawo oczekiwać, iż otrzyma od ubezpieczyciela kwotę, która obejmuje wartość nowych części oryginalnych, których zamontowanie jest potrzebne, aby przywrócić pojazd do stanu sprzed zdarzenia wyrządzającego szkodę. Obowiązkiem zaś zakładu ubezpieczeń jest ustalenie i wypłacenie odszkodowania w takiej właśnie wysokości.

Odnosząc powyższe do realiów niniejszej sprawy podkreślić należy, że zgodnie z art. 361 § 1 k.c. zobowiązany do odszkodowania ponosi odpowiedzialność tylko za normalne następstwa działania lub zaniechania, z którego szkoda wynikła. Przy czym w powyższych granicach, w braku odmiennego przepisu ustawy lub postanowienia umowy, naprawienie szkody obejmuje straty, które poszkodowany poniósł, oraz korzyści, które mógłby osiągnąć, gdyby mu szkody nie wyrządzono (§ 2). W świetle art. 361 § 2 k.c. ustalenie wysokości szkody w postaci poniesionej straty wymaga porównania rzeczywistego stanu majątkowego poszkodowanego oraz stanu, jaki by istniał gdyby nie doszło do zdarzenia wyrządzającego szkodę. Stratą jest pomniejszenie majątku poszkodowanego, uszczuplenie jego aktywów, w tym utrata lub obniżenie wartości określonych składników majątku, lub przybycie pasywów (powstanie nowych zobowiązań lub ich zwiększenie). Odszkodowanie nie może oczywiście przewyższać rzeczywistej wysokości uszczerbku majątkowego poniesionego przez poszkodowanego (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 13 marca 2014 r., sygn. akt I ACa 1305/13). Ustawodawca w treści art. 824¹ § 1 k.c. ukonstytuował zasadę odszkodowania, stanowiącą,

iż odszkodowanie ubezpieczeniowe nie może wynosić więcej aniżeli szkoda wyrządzona w ubezpieczonym mieniu, w następstwie wypadku przewidzianego w umowie ubezpieczenia. W przypadku bowiem wypłaty wyższych sum prowadziłoby to do bezpodstawnego wzbogacenia ubezpieczonego, a tym samym prowadziłoby do zaprzeczenia istocie i celowi ubezpieczenia.

Podzielić należy, wyrażoną w cytowanym wyżej orzeczeniu Sadu Najwyższego zasadę, że poszkodowany nie musi naprawiać pojazdu aby domagać się odszkodowania, od jego woli zależy czy naprawia swój pojazd, ale jeśli dokonał naprawy przywracając pojazd do stanu poprzedniego, a z zeznań powódki i jej męża wynika, że tak właśnie było to wysokość szkody stanowią koszty poniesione przez powódkę w celu przywrócenia pojazdu do stanu poprzedniego i wysokość takich kosztów pełnomocnik powódki powinien wskazać przedstawiając odpowiednie dowody zazwyczaj faktury lub rachunki za naprawę pojazdu.

Z uwagi na fakt dokonania naprawy pojazdu w zakładzie naprawczym w ocenie Sądu wysokość poniesionej szkody w związku ze zdarzeniem z dnia 2.07.2014 r. mogła być ustalona na podstawie wystawionej z tego tytułu faktury, czy też rachunków lub innych dowodów wskazujących na wysokość kosztów wykonanej naprawy np. umowy dotyczącej samej naprawy czy pokrycia jej kosztów. Nie ulega bowiem wątpliwości, iż dokumenty te pozwoliłyby na określenie faktycznie poniesionych przez powódkę w związku z naprawą kosztów. Wobec nieprzedstawienia ani faktury, ani rachunków z tytułu dokonanej naprawy, ani innych dowodów Sąd nie mógł oprzeć się na przedłożonej przez powódkę kalkulacji naprawy, sporządzonej przez warsztat naprawczy, na zlecenie powódki, w oderwaniu od faktycznie poniesionych kosztów. Jak wynikało z zeznań M. G. (2) z tytułu dokonanej naprawy została dotychczas uiszczona kwota w wysokości ok. 38.000, 00 zł, przy czym części niezbędne do naprawy nabywane były częściowo przez zakład naprawczy zaś częściowo przez męża poszkodowanej. Strona powodowa nie posiadała na potwierdzenie tych okoliczności jakichkolwiek dokumentów, np. w postaci pokwitowania z tytułu dokonanej wpłaty, czy też paragonów za zakup części do pojazdu (ze wskazaniem jakie to były części, czy oryginalne, czy tzw. zamienniki). W ocenie Sądu, skoro zatem naprawa pojazdu została już dokonana, nie można wyłącznie hipotetycznie przyjąć, że wyniosła ona ok. 56.000, 00 zł, jak wskazał świadek M. G. (2). Pomimo tego, że kalkulacja ta przedstawiała wysokość kosztów naprawy pojazdu powódki, to nie można z całą stanowczością stwierdzić, iż był to faktyczny koszt naprawy pojazdu. Nie wiadomo bowiem czy przy naprawie zastosowano części w cenie i o parametrach wskazanych w tej kalkulacji, w szczególności, czy naprawa została dokonana z użyciem części oryginalnych, czy też alternatywnych. W toku postępowania likwidacyjnego pozwany wypłacił na rzecz poszkodowanego kwotę 38.176, 25 zł, gdyby zatem przyjąć, że z tytułu naprawy została uiszczona kwota ok. 38.000, 00 zł, to wypłacone odszkodowanie pokryło ww. koszty. Poniesienie kosztów naprawy w wysokości wyższej aniżeli kwota wypłacona w postępowaniu likwidacyjnym nie zostało przez powódkę wykazane, zgodnie z art. 6 k.c., stosownie do którego ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne.

W związku z przeprowadzeniem naprawy pojazdu Sąd oddalił wniosek o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego sądowego na okoliczność wyliczenia kosztów naprawy pojazdu. Jak już bowiem wcześniej wskazano, faktyczny koszt tej naprawy (a zarazem wysokość szkody) mógł zostać wykazany na podstawie dokumentów (faktury, rachunków), które nie zostały przedłożone przez stronę powodową. Niezasadne byłoby również przeprowadzenie tego dowodu po dokonaniu oględzin pojazdu. O ile bowiem biegły mógłby ocenić, czy do naprawy użyto części oryginalnych, czy też ich zamienników to w ocenie Sądu niemożliwym byłoby już ustalenie faktycznych kosztów za jakie nabył części powód i warsztat naprawczy. Jak już zostało wskazane, z zeznań świadka wynikało, że części niezbędne do naprawy pojazdu nabywane były zarówno przez przeprowadzający naprawę zakład, jak i przez męża poszkodowanej, przy czym nie posiada on jakichkolwiek dokumentów, z których wynikałaby cena ich zakupu w okresie, kiedy dokonywano naprawy (nie ulega zaś wątpliwości, iż na rynku funkcjonują różne ceny takich samych produktów). Wobec powyższego przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego po dokonaniu oględzin pojazdu nie doprowadziłoby do wyjaśnienia jakie koszty faktycznie zostały poniesione w związku z naprawą pojazdu.

Należy na koniec podkreślić, że Sąd podjął czynności w celu ustalenia wysokości kosztów naprawy ale pod adresem zakładu naprawczego wskazanego przez pełnomocnika powoda korespondencja nie była odbierana, M. G. (2) podczas

zeznań nie potrafił wskazać adresu zakładu naprawczego, mimo że jak twierdził zapłacił za naprawę nie posiadał pokwitowania, nie był w stanie wskazać jakie części i za ile nabył.

Mając na uwadze powyższe, wobec niewykazania wysokości poniesionej szkody powództwo na podstawie art. 805 § 1 k.c. w zw. z art. 822 § 1 k.c. w zw. z art. 6 k.c. podlegało oddaleniu.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 98 § 1 k.p.c., zgodnie z którym strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (koszty procesu). W niniejszej sprawie Sąd oddalił powództwo wytoczone przez M. G., dlatego też to powódka obowiązana jest zwrócić pozwanemu poniesione przez niego koszty procesu. Warunkiem zasądzenia od strony przegrywającej na rzecz przeciwnika kosztów procesu jest zgłoszenie żądania, który w niniejszej sprawie został spełniony, albowiem wniosek taki został zgłoszony w odpowiedzi na pozew. Do poniesionych przez pozwanego kosztów procesu należało zaliczyć koszty zastępstwa procesowego w wysokości 2.400, 00 zł (§ 6 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu) oraz koszt opłaty skarbowej od pełnomocnictwa w wysokości 17, 00 zł.

Mając na uwadze powyższe orzeczono jak w punkcie 2 wyroku.

Zarządzenie: (...).....